

Istentisztelet a XXI. században

5 éves kislány imádkozik szombat este: „Édes Drága Ábrahám, olyan jó volt ma az istentiszteleten, kár, hogy Te nem voltál ott.” Ez a gyermeki reakció kárt komoly kérdést vet fel: ha az Ábrahám ott van az istentiszteleten, mi övezze-e; ha mi övezze, akkor ott lehet-e az Ábrahám?

A Teremtő

imádta felszabadítja Isten hatalmát az életünkben, megnyitja a bűntörténetét a rabságot, mint például az Sínai-hegyen. Szózatja az ellenséget, mint amikor Jézus a templomi tapasztalatban. Ez így van ma is? Vagy olyan lett az istentisztelet, mint egy hagyományörző műsor, kulturális est?

George Barna

szerint a fiatal felnőttek fele egy kérdőív-en azt nyilatkozta, hogy még soha nem tapasztalta meg Isten jelenlétét az istentiszteleten. Tapasztalat-e az istentisztelet, vagy program? Ha nem tapasztalat, ha nem látható erő, ha nem személyes találkozás, akkor mitől válik azzá? Mást kell önekelni? Másra kell bízni? Másra kell bízni? Másra kell bízni? Mennyire kultúrát övező? Mennyire lenne más, ha azzá tennénk?

A kérdések

megválaszolandó egyik akadály az a téveshit, hogy az istentiszteletnek van egy egyetemes, illetett, Isten által előírt és elfogadott formája.

Nézze meg a

bibliai idők istentiszteletét. Nagy bibliai minták a kórházak meg az istentisztelet Istennek tetsző jellegzetességeit.

Á

Mire tanít a Sínai-hegy bemutatott istentisztelet?

- Isten hív az imádatra. A nép állszegyeül előtte.
- Isten és a nép interaktív szereplője az imádatnak.
- Csak a szavak megértése.
- Az

istentisztelet része a személyes elkölvezettség, döntés (szólóalkalmak).

- Az üldöztetésre megpecsételte az eseményt,
amit az üszóalkalmakban az évacsora volt fel.

Á

A templom

Az "szólóalkalmak idején a nemzeti
jólételem 10%-át az imádatra fordították. Több ezer követőt tartottak el,
akiknek az ülete nem adminisztráció, pródikáció, hanem teljes egészében
az imádatról szólt. Némelyeknek csak annyi dolguk volt, hogy a megfelelő időben
megfájjanak egy kőrt, mások csak ünekeltek vagy zenéltek. A templom volt a
központja, ahol a frigidálgatók ülete, ühátot parancsolt.

Á

Az ünnep

Az ünnep üleme jelentette az
imádat másikus plusát, melynek része volt a felszabadult tánc, közfelemelés,
kiáltás. (Lásd E. G. White: J., 463.
old.)

Á

Á

A zsinagoga

Jézus napjaiban a templom mellett a helyi zsinagógák jelentették az
istentisztelet központját. Fő eleme a tekercsek olvasása volt. A ceremóniák
Messiásra mutatják jellegét szem elöl tővesztették, emberi hagyományai voltak. A
Messiás-centrikus istentisztelet helyett a szabályzatok, törvények kerültek a
középpontba. A vallásos kultúra megőrzése fontosabbá vált, mint Isten imádata.
Ugyanakkor a zsinagógarendszer kifejezte az istentisztelet közlő jellegét,
a nevelés fontosságát.

Á

A biblikus istentiszteletnek erre a nagy pillérre kell épülnie

- A
kivonulás az istentisztelet interaktív, elkölvezetégre hű-vál jellegét
hangsúlyozza.

- A templomi szolgálást Isten jelenlétére,
szentségére hívja fel a figyelmet, ühátot üs üteletet parancsolva.

- A zsinagágrendszer az istentisztelet kázzáállítható, nevelési szerepét emeli ki.

- Az áhánnepek pedig az ártálm kifejezésre bitorának.

Hogyan alakult az istentisztelet az idők során?

Á

Az apostoli egyház

Kázáppontjában a Szentlélek kitálatése és a feltámadt Krisztus tártánete áll. Az istentiszteletnek ájra volt - áldáás, halál - ezért nem voltak nőzői csak szereplői. Justinus Kr. u. 150-ben az alábbi liturgiai elemek gyakorlásáért: Az istentiszteleten igát olvastak, szabadon énekeltek vagy mondtak imádságokat, gyakran felemelt kézzel. Az árvacsora fő témája a dicsőret és háladás volt Isten ájándékáért, amelyet hangos felkiáltásokkal fejeztek ki.

Á

A kázápkor

Az istentisztelet

intézményesedett. A császárkultusz elemei is megjelentek - pompás liturgia, ceremóniák, dászes templomok. További jellegzetességek: a latin nyelv, a klórus kizárólagos szerepe, az áhátat dominanciája, minden profán elem kiiktatása. A Bibliát kivették a nápközéből, csak a hozzátörök magarázhatták. Énekelni sem lehetett akárinek - csak kárusoknak, szaktöröknek engedték meg. A nápköz lett az istentisztelet nőzője, a klórus a szereplője. Az eukarisztia nem a megváltás áhnepe volt, hanem a megváltás eszköze lett. Á korabeli istentisztelet legáltalább jelzői: hideg, rideg, formai, intézményesített, ugyanakkor áhnenpályes, szakmai, és tervezett.

Á

A reformáció

A Biblia ábá a kezekbe került.

A káznápk által énekelhetetlen zene reformja elkezdődött. Luther kiment az utcára, a kocsmákba és a nápköz által ismert dallamokból állította össze a reformáció dallamvilágát, kázta az Erős vár a mi Istenünk c. himnusz. Aprá pácséket tettek a bibliai istentiszteleti modell irányába.

Merre tovább?

Á

Hogyan tudunk a legteljesebbet
megtenni a múlt paradigmáiból, miközben a jövő istentiszteletén gondolkozunk?
Hogyan tudjuk átalakítani a XX. sz. végének azt a felismerését, hogy Isten
személyes, közvetlen barát, és ugyanakkor újra felfedezni az ősi háber
istentiszteletből Isten szentségének és transzcendens valóságának tudatát, ami
lenyűgöz, tisztelettel és csodálattal tölt el? Hogyan tudjuk visszaszerezni az
apostoli egyház Szentlektől felforrósított, teljes részesítésre épülő
dinamikus légkört, ugyanakkor a reformáció egyházának igeszeretét, igazság
centrikus vonásait is megtartani? Hogyan tudjuk elkerülni a középkor rideg,
formai, professzionális hangvételét, úgy hogy ne veszítsük el a gyökereinket, a
hagyományok és szokások őrzését és az adventista identitásunkat?

Nehéz

kérdések, amelyekre a XXI. század egyházának válaszolt kell találnia.

Addig is, egy

dologban biztosak lehetünk - az istentisztelet nem program, liturgia, hanem
válasz. Ha nem hallottam, hogy megszólalt valaki, nem fogok válaszolni, vagy
csak megjátszom, hogy válaszolok. Ezért nem a formákról, a zenei stílusról, a
szövegek egymáshoz viszonyított felidrajzi helyzetéről kellene vitáznunk. Az
istentisztelet ott kezdődik, ahol megszólalhat és megszólaltat Isten. Ahol a
Szentlelek megmozdítja a szavakat, ott nem lehet előrni, hogy miként nem
szabad kifejezni az imádatot. Ahol a Szentlelek megjelenhet, a rítcsok
elszakadnak, és fakad a szikláiból, a templom megtelik fényvel.

Emeljük fel

ismét az Igét, Jézus Krisztus személyét és igazságát - a telbbi miatt már nem
kellene aggódnunk.

Ha

megszólalt, imádjuk Őt: imával, zenében, áldozatokkal, dicsőítéssel,
hálaadással, biznyságtévéssel, bűnbánatban és megtérésben, érzelmekkel és
értellemmel. Nincs attól féltés, hogy ártást okozhat és károsabb, mint gyakorolni az imádat
elemeit, anélkül, hogy ártást okozhat volna Isten jelenlétének. Az istentisztelet nem rituálé
és nekünk szándék, hanem Istennek.

â€ŽNem azért!

kerül az ember kényeztetésébe Istennel, hogy egy szent hegyet vagy egy szent templomot keres. A vallást nem szabad kősző formákra vagy ceremóniákra korlátozni... Ha valahol egy Istenlelké vágyakozik Isten útján, ott megnyílnak a Lélek munkája, és Isten megnyilatkozik annak az embernek. Ő az ilyen imádkozókat keresi. Arra vár, hogy elfogadhassa, fiaivá és leányaivá tehesse őket." (E. G. White, János, 148. old.)

Â

ÖFE